

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 8.10.2007
COM(2007) 379 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Majhna, čista in konkurenčna

**Program za pomoč malim in srednje velikim podjetjem pri skladnosti z okoljsko
zakonodajo**

{SEC(2007) 906
SEC(2007) 907
SEC(2007) 908 }

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	MSP in okoljska politika.....	3
3.	Izziv za okoljsko učinkovitejša MSP	4
4.	Ozadje politike	5
5.	Akcijski načrt	5
5.1.	Boljša ureditev s predpisi pri oblikovanju in izvajanju politik, da se olajša in zmanjša upravna obremenitev skladnosti z zakonodajo	6
5.2.	Sistemi za okoljsko upravljanje po meri, ki bodo MSP dostopnejši.....	7
5.3.	Namenska finančna pomoč in večletni finančni program za trajnostno proizvodnjo v MSP	8
5.4.	Razvoj lokalnega strokovnega znanja o okolju za MSP	10
5.5.	Boljša komunikacija in bolj ciljno informiranje	11
6.	Sklep in prihodnji ukrepi.....	11

1. UVOD

Ambiciozni cilji Evropskega sveta¹ v zvezi z zmanjšanjem toplogrednih plinov, obnovljivimi energetske viri in energetske učinkovitostjo, ki naj bi bili doseženi do leta 2020, zahtevajo nov poslovni model, zaradi česar lahko okoljska vprašanja postanejo integralni del proizvodnega procesa in proizvodov.

Mala in srednje velika podjetja – MSP² – so velik del evropskega gospodarstva in štejejo 99 % vseh podjetij ter ustvarjajo 57 % dodane gospodarske vrednosti³. Kot taka imajo tudi pglavitno vlogo pri preusmeritvi evropskega gospodarstva k bolj trajnostnim proizvodnim in potrošniškim vzorcem.

Ker MSP zajemajo tako velik odstotek gospodarskih dejavnosti, imajo pomemben vpliv na okolje. Čeprav imajo lahko tudi nekateri posamezni primeri resen vpliv na lokalno okolje in skupnosti, za težave niso toliko kriva posamezna podjetja kot njihov skupni vpliv med sektorji.

Jasni znaki kažejo, da se veliki industrijski sektorji razvijajo v smeri čistejšega proizvodnega procesa, kar je med drugim odgovor na zahteve zaradi podnebnih sprememb – treba je zagotoviti, da MSP v tem pogledu ne bodo zaostajala. MSP so postavljena pred drugačne in včasih večje izzive kot večje družbe ter se glede vpliva na okolje in skladnosti z okoljsko zakonodajo srečujejo s posebnimi težavami.

2. MSP IN OKOLJSKA POLITIKA

MSP se pogosto ne zavedajo povsem vpliva, ki ga imajo njihove dejavnosti na okolje. Večina MSP (po nekaterih raziskavah⁴ med 75 % in 90 %) meni, da njihove dejavnosti nimajo vpliva na okolje. Zato jih večina tudi ni uvedla nobenih praktičnih ukrepov za zmanjšanje okoljskega vpliva, samo 6 % pa jih je vzpostavilo sistem za okoljsko upravljanje (EMS). Izkazalo se je, da so sistemi in orodja za okoljsko upravljanje v MSP sicer redkejši kot v večjih podjetjih (delno zaradi stroškov zunanjega preverjanja), vendar so spremembe ob njihovi uvedbi ponavadi precejšnje⁵. MSP so včasih del dobavne verige večjih podjetij. V takšnih primerih je bistvena odgovornost večjih podjetij, da pomagajo MSP pri uskladitvi z okoljsko zakonodajo.

Čeprav je skupni vpliv malih in srednje velikih podjetij na okolje precejšen, MSP pogosto ne obvezujejo vsestranske in učinkovitejšhe sheme ali zakonodaja (kot je Direktiva o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja⁶ ali sistem za trgovanje z emisijami⁷). MSP namreč pogosto ne dosegajo praga za uporabo instrumentov, ki se osredotočajo na glavne posamezne vire onesnaževanja. Kadar se okoljska zakonodaja uporablja za MSP, ta menijo, da je njihovo delovanje skladno z zakonodajo, zato je popolna skladnost pogosto posledica

---

¹ Glej sklepe predsedstva Evropskega sveta v Bruslju 8. in 9. marca 2007.

² MSP so podjetja z manj kot 250 zaposlenimi in v katerih letni promet ne presega 50 milijonov EUR in/ali letna bilančna vsota ne presega 43 milijonov EUR. Priporočilo o definiciji MSP (2003/361/ES), 6.5.2003.

³ Sporočilo Komisije „Moderna politika za MSP za rast in zaposlovanje“ (COM 2005(551)).

⁴ Glej npr. SME-nvironment 2005 na naslovu <http://www.netregs.gov.uk>.

⁵ Glej *A Comparative Analysis of the Environmental Management, Performance and Innovation of SMEs and Larger Firms based on the OECD database*, Julien Labonne, julij 2006.

⁶ Direktiva Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996.

⁷ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003.

zunanjega delovanja po pregledu in ne stalnega postopka preverjanja, ali so pravne zahteve izpolnjene⁸. Istočasno MSP pogosto nimajo potrebnega pravnega in okoljskega strokovnega znanja za obvladovanje okoljske zakonodaje.

Obstajajo trije glavni razlogi, zakaj je tak položaj nezaželen:

- (1) Glede na nedavne spremembe na področju okoljskih in energetskih politik lahko MSP zamudijo priložnost, da bi izkoristila gospodarske koristi boljšega okoljskega upravljanja (npr. učinkovito izkoriščanje energije in virov ali izboljšanje upravljanja postopkov in proizvodov) ter okoljskih inovacij.
- (2) Če se MSP ne zavedajo vpliva, ki ga imajo njihove dejavnosti na okolje, in ne poznajo okoljske zakonodaje, ki se uporablja zanje, lahko njihove dejavnosti resno ogrožajo okolje in spodbujajo ukrepe Skupnosti za varstvo okolja.
- (3) Posledica vpliva MSP na okolje – skupaj z nizkima ozaveščenostjo in skladnostjo z zakonodajo – bi lahko bilo povečanje tveganja za zdravje in varnost delavcev (izpostavljenost kemikalijam, onesnaženost zraka itn.).

3. IZZIV ZA OKOLJSKO UČINKOVITEJŠA MSP

Izsledki raziskav in posvetovanja z zainteresiranimi stranmi kažejo na veliko strinjanje glede glavnih ovir, s katerimi se MSP srečujejo pri skladnosti z okoljsko zakonodajo in okoljskih izboljšavah na splošno. Te ovire so:

- pomanjkljivo zavedanje in poznavanje okoljskih vprašanj, vplivov in tveganj;
- pomanjkljivo zavedanje o možnih koristih okoljskega upravljanja in upoštevanja življenjskega cikla;
- nezadosten dostop do primernih informacij, orodij in usposabljanj v zvezi z okoljem ter njihova nizka razpoložljivost na lokalni ravni;
- omejeni finančni in človeški viri/strokovno znanje za doseganje skladnosti;
- razmeroma kratkoročno načrtovanje na ravni podjetij.

Še dva elementa, vezana na okoljsko politiko, sta ovira za vključevanje okoljskih vprašanj med osnovne dejavnosti MSP:

- okoljsko ravnanje ponavadi urejajo predpisi ali pritisk javnosti;
- spodbude in priznanje trga za okolju prijazno vedenje so omejeni.

Uspeh evropske politike za MSP je večinoma odvisen od ukrepov v državah članicah, saj te ohranjajo glavno pristojnost za podjetniško in okoljsko politiko na ravni podjetij. Vloga

---

⁸ R. Fairman & C. Yapp, *Making an impact on SME compliance behaviour: An evaluation of the effect of interventions upon compliance with health and safety legislation in SMEs*, Kings College London for the Health and Safety Executive 2005, Research Report 366.

Evropske komisije je v skladu z njeno moderno politiko za MSP, da MSP pomaga sprejeti trajnostne proizvodne in podjetniške modele. Pomemben del tega postopka je zagotoviti, da se cilji okoljske zakonodaje Skupnosti zaradi nizke ravni skladnosti ne znižujejo. Komisija se pri tem opira na uspešne nacionalne in regionalne izkušnje ter olajšuje in podpira razvoj pobud za podporo pri izpolnjevanju predpisov v celotni Uniji.

Tako si Evropska komisija s programom namerava prizadevati za naslednje cilje:

- povečati skladnost MSP z okoljsko zakonodajo z:
  - zmanjšanjem vpliva MSP na okolje in povečanjem njihove okoljske uspešnosti ter
  - zagotavljanjem skladnega izvajanja okoljske zakonodaje in enakovrednih pogojev za MSP na notranjem trgu.
- povečati okoljsko učinkovitost (energija, viri) MSP z uporabo primernih sistemov za okoljsko upravljanje in drugih orodij;
- povečati stroškovno učinkovitost okoljske politike z zmanjšanjem upravnih stroškov za MSP in s tem sprostiti vire za večjo skladnost;
- povečati okoljsko inovativnost MSP in njihovo konkurenčnost.

4. OZADJE POLITIKE

Program je bil predviden v Šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti, ki je predlagal pripravo „ustreznega programa pomoči s posebno pomočjo za mala in srednje velika podjetja“⁹. Tak program je veljal za enega od strateških pristopov za doseganje ciljev akcijskega programa in izvajanje načela, da bi morali biti okoljski ukrepi vezani na naravo in obseg okoljske problematike, ne pa na velikost podjetja.

To sporočilo prispeva tudi k ciljem lizbonske strategije. Prenovljena lizbonska strategija navaja: „Da bi bila Unija dolgoročno uspešna, se mora spoprijeti z nizom izzivov, povezanih z viri in okoljem, ki bodo, če se jih ne bo upoštevalo, zavirali prihodnjo rast. To sega v osrčje trajnostnega razvoja. Evropa se mora spoprijeti s tem izzivom in biti prva pri sprejemanju trajnih modelov proizvodnje in porabe“¹⁰. Sporočilo tudi izraža zavzemanje Komisije za boljšo ureditev s predpisi, katere cilj je poenostavitev in izboljšanje ureditvenega okolja, povečanje razumevanja zahtev in zmanjšanje nepotrebnih upravnih obremenitev. Prav tako je skladna s cilji moderne politike Komisije za MSP.

5. AKCIJSKI NAČRT

Ukrepi izvrševanja zakonov so nujni, a sami po sebi niso dovolj za zagotavljanje skladnosti z okoljsko zakonodajo, saj le redko trajnejše spremenijo ravnanje pregledanih MSP. Dokazi iz literature in študije primerov kažejo, da je za doseganje rezultatov potrebna kombinacija naslednjega: dobro oblikovana pravila; dostopna okoljska orodja; izobraževanje in

---

⁹ Člen 3(5) Sklepa št. 1600/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2002.

¹⁰ COM(2005) 24.

ozaveščanje; pregledi na kraju samem skupaj z opredelitvijo obstoječih problemov; usmerjene informacije in izmenjava dobrih praks.

Zato je predlagana vrsta ukrepov na naslednjih področjih, od bolj strukturalnih pobud do priložnostnih ukrepov¹¹:

- (1) ***boljša ureditev s predpisi pri oblikovanju in izvajanju politik***, da se olajša in zmanjša upravna obremenitev MSP zaradi izpolnjevanja predpisov in sprostijo njihovi viri za boljše izpolnjevanje predpisov;
- (2) ***dostopnejši sistemi po meri za okoljsko upravljanje***, da se okoljska vprašanja vključijo med osnovne dejavnosti MSP na dosleden in stroškovno učinkovit način;
- (3) ***namenska finančna pomoč in večletni finančni program***, da se spodbudijo in podprejo pobude javnih organov ali mrež za podporo podjetjem, katerih cilj je trajnostna proizvodnja v MSP;
- (4) ***razvoj lokalnega strokovnega znanja o okolju za MSP***, da se nadomesti pomanjkanje strokovnega znanja in izkušenj na ravni podjetij;
- (5) ***izboljšana komunikacija in bolj ciljno obveščanje***, da se odpravijo posebne vrzeli v obveščanju.

5.1. Boljša ureditev s predpisi pri oblikovanju in izvajanju politik, da se olajša in zmanjša upravna obremenitev skladnosti z zakonodajo

V nekaterih primerih lahko spremembe pri oblikovanju in delovanju zakonodaje s tem, ko postanejo zahteve jasnejše in je pot za doseganje istih okoljskih ciljev enostavnejša, pomagajo MSP pri lažjem izpolnjevanju zahtev. Države članice in EU morajo zakonodajo oblikovati na način, da se upravna obremenitev zaradi skladnosti s predpisi kar najbolj zmanjša in lahko MSP svoje vire sprostijo za izboljšanje skladnosti in okoljske uspešnosti. Pobuda za boljšo ureditev s predpisi, ki jo je Komisija začela v sodelovanju z državami članicami, bo za MSP pomenila posebno veliko pomoč pri izpolnjevanju predpisov¹².

- **Zmanjšanje upravnih stroškov na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni.** Komisija preučuje svojo celotno zakonodajo, da bi odkrila področja, na katerih lahko zmanjša nepotrebne stroške, ki nastanejo zaradi zahteve, da MSP sporočijo informacije. Države članice bi morale pri tem sodelovati. Stroški se lahko pogosto zmanjšajo na nacionalni ravni z odpravo podvajanja zahtev po informacijah, uporabo rešitev in tehnik vzorčenja, ki temeljijo na informacijski tehnologiji, racionalizacijo postopkov za pridobitev dovoljenj ali poenostavitvijo načinov za predložitev informacij. Prav tako je treba preučiti možnost za izdajanje dovoljenj in urejanje drugih regulativnih postopkov na enem mestu.

---

¹¹ V podporo tem ukrepom Komisija v Prilogi k temu sporočilu navaja izbor dobrih praks pri podpori skladnosti z zakonodajo v 15 državah članicah EU ali državah Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj. Študije primerov vključujejo tako učinkovitost pobud kot možnost njihovega prenosa na druge primere ter tako ponujajo širok spekter konkretnih primerov za javne organe in organizacije za podporo podjetjem.

¹² Glej http://ec.europa.eu/governance/better_regulation.

- **Opredelitev in razširjanje dobre/najboljše prakse v EU.** V poročilu strokovne skupine BEST je opisanih 76 primerov konkretnih ukrepov iz 24 držav¹³. Obstoječa mreža in poročilo zagotavljata uveljavljen mehanizem podpore ukrepom za izvajanje okoljske zakonodaje na stroškovno najučinkovitejši način.
- **Sodelovanje z organi, odgovornimi za izvajanje.** Da se izboljša izvajanje okoljske zakonodaje in poveča skladnost z njo, namerava Komisija še nadalje sodelovati z omrežjem IMPEL¹⁴. Omrežje IMPEL bo zlasti prispevalo k pregledu priporočila o najnižjih merilih za okoljske preglede¹⁵, vključno s svojimi praktičnimi izkušnjami glede potreb in omejitev MSP.
- **Vključitev zainteresiranih strani znotraj MSP v oblikovanje politik in njihovo izvajanje.** V posodobljenih notranjih smernicah za oceno učinka politik in zakonodaje EU je Komisija bolj poudarila področje MSP. Komisija bo tudi okrepila posvetovanja z zainteresiranimi stranmi znotraj MSP pri oblikovanju politik in njihovem izvajanju, da se bodo lahko posebne potrebe MSP primerno izražale in bodo oblikovani posebni ukrepi, ki bodo po potrebi olajšali izvajanje novih okoljskih pravil¹⁶.

5.2. Sistemi za okoljsko upravljanje po meri, ki bodo MSP dostopnejši

Izvajanje sistema za okoljsko upravljanje (EMS) in izrecna določitev odgovornosti za okoljske zadeve imata veliko bolj pozitiven vpliv na okoljsko delovanje podjetja kot enkratni inšpekcijski pregled ali preverjanje skladnosti. Kot odgovor na posebne značilnosti sektorja in raznovrstnost dejavnosti ali kot posledica osredotočenja na posamezne okoljske vidike je bilo v preteklih letih poleg sistema EMAS (sistem za okoljsko upravljanje in presojanje) razvitih več drugih sistemov za okoljsko upravljanje. Vse te pobude omogočajo koristno raznovrstnost sistemov okoljskega upravljanja, ki jih lahko MSP izvajajo prostovoljno. Če bodo javni organi sprejeli potrjene sisteme za okoljsko upravljanje kot zanesljivo nadomestilo za preverjanja ali preglede, se bo zmanjšala zahteva po nadzoru ali poročanju. To bo zmanjšalo upravne obremenitve in brez dvoma spodbudilo MSP k uvajanju sistemov za okoljsko upravljanje. EMAS je zaradi strogih zahtev in preglednosti resnično zagotovilo za javne organe. Trenutno se pregleduje, da bo vzdržljivejši in zanesljivejši glede okoljskega učinka in pravne skladnosti.

Čeprav je EMAS oblikovan tako, da ga uporabljajo organizacije vseh vrst in velikosti, bodo uvedeni nekateri ukrepi za kratko- in dolgoročno lažje izvajanje sistema v MSP.

- Komisija bo z uporabo posebnih pristopov, usmerjenih v grozde ali dobavne verige, pospeševala in podpirala partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem (konzorciji ali usklajevalni organi) ter ostale pobude za spodbujanje uporabe **EMAS v industrijskih grozdih ali okrožjih** MSP. Takšni pristopi zmanjšujejo stroške posvetovanj in

¹³ Poročilo strokovne skupine BEST 2006 „Reducing Burdens on Industry: Simplifying the Implementation of Environmental Regulation“.

¹⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/environment/index_home/best_project/intro.htm.

¹⁵ Omrežje za izvajanje in uveljavljanje okoljskega prava (IMPEL); <http://ec.europa.eu/environment/impel>.

¹⁶ Poročilo Evropskega parlamenta in Sveta 2001/331/ES.

¹⁶ Dober primer je REACH, nova uredba o kemikalijah (Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18.12.2006), kjer se pripravlja sklop praktičnih priporočil za države članice glede vzpostavitve posebnih služb za pomoč MSP.

revizij/preverjanj za sodelujoče MSP in olajšajo dodatne izmenjave znanj in izkušenj med udeleženci, s čimer spodbujajo skladno okoljsko politiko znotraj grozda¹⁷.

- Nadalje se bodo razvijala obstoječa orodja za izvajanje EMAS v MSP, kot je **EMAS-Easy**, in se uporabljala v večjem obsegu pri projektih v vseh državah članicah EU. V novih državah članicah je že bila izvedena pilotna faza EMAS-Easy, ki je pokazala, da je popolna registracija EMAS v mikropodjetjih lahko izvedljiva.
- Komisija namerava kot del sprememb naknadno zmanjšati upravno obremenitev EMAS, kar bo posebno korist prineslo MSP. EMAS mora postati **dosegljivejši, razumljivejši in učinkovitejši, z manj birokracije**, pri čemer pa mora biti ohranjena odličnost sistema. Prav tako je treba s povečano promocijo Komisije in držav članic povečati „opaznost“, s čimer bo sistem prav tako postal zanimiv tržni instrument za registrirana MSP. Predvideno je tudi, da se države članice spodbudi, da **registriranim MSP** ponudijo **konkretne spodbude**.

5.3. Namenska finančna pomoč in večletni finančni program za trajnostno proizvodnjo v MSP

Drugi način, kako MSP pomagati stroškovno učinkovitejše izpolnjevati okoljsko zakonodajo in izboljšati splošni okoljski učinek, je razširitev uporabe najboljših tehnik, ki so na voljo, ter spodbujanje inovativnih tehnologij in praks. Za take vrste naložb MSP potrebujejo posebne javne spodbude in pomoč pri sodelovanju v raziskovalnih programih ali drugih programih za podporo inovativnim okoljskim tehnologijam¹⁸.

V novem evropskem finančnem obdobju 2007–2013 so posebna sredstva namenjena MSP in okoljski politiki. V skladu z načelom subsidiarnosti imajo države članice in regionalni organi posebno vlogo pri upravljanju teh sredstev. Spodaj so navedeni najpomembnejši viri sredstev.

---

¹⁷ Pilotni projekti so bili že uspešno izpeljani. Glej npr. <http://www.life-pioneer.info>.

¹⁸ Glej akcijski načrt EU za okoljske tehnologije: <http://ec.europa.eu/environment/etap>.

- V predlagani **Uredbi LIFE+** je bil za obdobje 2008–2013 oblikovan **večletni program** s proračunom 5 milijonov EUR za podporo ukrepom pomoči za skladnost MSP z okoljsko zakonodajo, ki zajema večino ukrepov iz točk 5.2, 5.4 in 5.5. Podpore bodo deležni ukrepi, kot so na primer vzpostavitev usklajevalnih organov grozdov za registracijo EMAS, regionalni programi pomoči pri izpolnjevanju predpisov, ki bodo MSP ponujali brezplačno ali ugodnejšo presojo in navodila v zvezi z okoljem, pobude informiranja na ravni sektorja, izobraževanja s področja okolja, ki ga bodo mreže za podporo podjetjem namenile posebej za MSP itn.
- **Z novimi instrumenti kohezijske politike 2007—2013** imajo države članice na voljo precejšnja sredstva za naložbe v varstvo okolja, zlasti za MSP. V skladu z „lizbonskimi prednostnimi nalogami“ in načelom vključevanja zahtev varstva okolja v opredelitev in izvajanje politik in dejavnosti Skupnosti¹⁹ bo velik del sredstev za okolje za MSP prišel iz strukturnih skladov. Na „pomoč MSP za spodbujanje okolju prijaznih izdelkov in proizvodnih procesov (uvajanje učinkovitega sistema upravljanja okolja, sprejetje in uporaba tehnologij za preprečevanje onesnaženja, vključevanje čistih tehnologij v proizvodnjo v podjetjih)“ se nanaša zlasti ena izmed prednostnih kategorij odhodkov za novi **Evropski sklad za regionalni razvoj** in **Kohezijski sklad**²⁰. Tudi novi **Evropski socialni sklad**²¹ med cilje vključuje usposabljanje in informiranje v MSP glede „okolju prijaznih tehnologij in upravljavskih veščin“. Prav tako bi morale države članice za doseganje teh ciljev v svojih programskih dokumentih in prijavah za strukturne sklade EU za obdobje 2007–2013 nameniti znatna in zadostna sredstva ter na regionalni ravni izvajati najprimernejše dobre prakse iz prilog I in II.
- Okoljske naložbe so bile opredeljene kot eno glavnih področij podpore na podlagi nove pobude **JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises – skupna evropska sredstva za mikropodjetja in srednje velika podjetja)**²², za katero se bo operativna faza začela leta 2007 in bo državam članicam omogočila uporabo strukturnih skladov za vzpostavitev (regionalnih) finančnih instrumentov za MSP, vključno s svetovanjem in tehnično pomočjo, lastniškim in tveganim kapitalom ter jamstvi.
- Trenutno veljavne **smernice o državni pomoči za varstvo okolja** državam članicam omogočajo, da z dodelitvijo prehodne pomoči za naložbe pomagajo MSP pri prilagajanju na standarde Skupnosti glede okoljske politike. Prav tako omogočajo pomoč za naložbe v izboljšanje okoljskih standardov in v varčevanje z energijo²³. Ob pregledu smernic za okoljsko pomoč bo Komisija ocenila, ali naj se pomoč namesto za prilagoditev veljavnim

¹⁹ Člen 6 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

²⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 in Uredba (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006.

²¹ Uredba (ES) št. 1081/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006.

²² Glej http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jji/jeremie_en.htm.

²³ Pomoč za MSP za svetovalne/posvetovalne storitve na področju okolja se lahko dodeli v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe Evropske skupnosti pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja. Pomoč za dejavnosti usposabljanja o okolju se lahko dodeli v skladu z določbami Uredbe Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje. Pomoč v višini do 200 000 EUR, dodeljena za katero koli obdobje treh let v skladu z Uredbo (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči de minimis, ne velja za državno pomoč.

standardom dodeli za vnaprejšnjo prilagoditev prihodnjim standardom Skupnosti, kar bi glede okoljskih pravil spodbudilo proaktivno delovanje MSP.

- **Okvirni program za konkurenčnost in inovativnost 2007–2013²⁴** je namenjen povečanju konkurenčnih in inovativnih zmogljivosti Skupnosti ter močno poudarja MSP, ki bodo tako neposredno kot posredno glavni upravičenci programa. Program za konkurenčnost in inovativnost vključuje podprogram za podjetništvo in inovativnost za lažji dostop do sredstev za zagon in rast MSP ter vključuje 430 milijonov EUR za dejavnosti na področju naložb in okoljskih inovacij. Podprogram za inteligentno energijo v Evropi vključuje tudi 727 milijonov EUR za projekte energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije.
- Evropska komisija bo glede na več novih ali znatno spremenjenih finančnih instrumentov EU za obdobje 2007–2013 objavila tudi **priročnik** (v elektronski in tiskani obliki) **o novih možnostih financiranja** za projekte, ki podpirajo boljšo skladnost z okoljsko zakonodajo in boljšo okoljsko uspešnost MSP.

5.4. Razvoj lokalnega strokovnega znanja o okolju za MSP

MSP morajo imeti možnost, da najdejo lokalne strokovnjake, ki lahko odgovorijo na njihova vprašanja in jim pojasnijo, kakšne so njihove dolžnosti in priložnosti, vezane na okoljsko politiko. Doseganje navedenih ciljev bo mogoče z naslednjimi ukrepi:

- Komisija bo v **letu 2007 v državah članicah organizirala prvi sklop seminarjev za povečanje zmogljivosti**, da se bo, kjer bo to potrebno, za pomoč MSP oblikovala mreža okoljskih strokovnjakov v organizacijah za podporo podjetjem (podjetniška združenja/gospodarske zbornice/Euro Info Centri/organizacije sektorja ali okrožja). Delavnice bodo osredotočene na način, kako priti do informacij, in bodo predstavljale tako pravne zahteve kot koristi izboljšanega okoljskega učinka ter bodo vključevale modul za usposabljanje o načinu zagotavljanja pomoči za MSP (reaktiven pristop) in za vključevanje MSP v okoljsko politiko onkraj skladnosti z zakonodajo (proaktiven pristop).
- **Mreža Euro Info Centrov (EIC) ter od leta 2008 nova mreža za podporo podjetjem in inovacijam, ki vključuje storitve EIC in Inovacijskih relejnih centrov (IRC)**, bosta podpirali prizadevanja Komisije za oblikovanje primernega lokalnega strokovnega znanja o okolju in za izvajanje različnih ukrepov programa²⁵:
  - (a) s pospeševanjem partnerstev z javnimi in zasebnimi organizacijami, združenji MSP in organizacijami okrožja/sektorja/grozda, ki MSP pomagajo, da v celoti izkoristijo priložnosti, ki jih ponuja program, in dosežejo skladnost z zakonodajo EU na stroškovno najučinkovitejši način ter tako povečajo svoje zmogljivosti za okoljsko učinkovitost in inovacije;
  - (b) s proaktivnim sodelovanjem z MSP za pojasnitev veljavne ali nove okoljske zakonodaje, ki se nanaša nanje, z uporabo najučinkovitejših načinov, vključno z ogledi na kraju samem, spletišči, glasili, seminarji za ozaveščanje glede vplivov na okolje in koristi ustreznih sistemov okoljskega upravljanja.

²⁴ Sklep (ES) št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006.

²⁵ Glej razpis za zbiranje predlogov (ENT/CIP/07/0001) „Storitve za podporo podjetništvu in inovativnosti“.

5.5. Boljša komunikacija in bolj ciljno informiranje

Nesporno je, da se MSP premalo zavedajo okoljskih vprašanj²⁶. Jasno je, da je treba temu vprašanju posvetiti pozornost in tako zagotoviti večjo ozaveščenost glede zakonodaje in posledično doseči večjo skladnost z njo. Tudi kjer skrb za varnost, zdravje in okolje obstaja, je omejena na dokaj značilne in očitne nevarnosti.

- Komisija bo poleg kampanje za ozaveščenje vzpostavila novo **večjezično spletišče, povezano s portalom za MSP**²⁷; namen spletišča bo postati **glavni vir informacij za podporne mreže MSP glede vprašanj o okoljski politiki EU in MSP**. Spletišče bo vsebovalo splošne informacije o veljavni in prihodnji okoljski zakonodaji za MSP, zlasti pa se bo osredotočilo na vprašanja v interesu MSP, kot so izvajanje, upravljavska orodja na voljo, možnosti za financiranje, izbor dobrih praks po sektorjih in zemljepisnih merilih, možnosti za usposabljanje, pomembni rezultati demonstracijskih projektov o trajnostni proizvodnji v MSP, ki so bili v bližnji preteklosti financirani iz LIFE-Okolje (LIFE III), ter povezave z nacionalnimi pobudami ali drugimi viri informiranja.
- Komisija bo razvila **smernice delovanja za spremljanje MSP korak za korakom** pri obravnavi njihovih glavnih vplivov na okolje: energetska poraba, proizvodnje odpadkov, ravnanje s kemikalijami, emisije v zrak ter emisije onesnaževal v vodo in tla. Ta orodja bodo delovala postopno in se bodo vedno bolj prilagajala posameznemu sektorju ter velikosti in potrebam podjetja ter bodo uporabljala preprost in netehničen jezik.

6. SKLEP IN PRIHODNJI UKREPI

Komisija bo v sodelovanju z državami članicami program in njegovo izvajanje redno pregledovala, in sicer z mrežo **nacionalnih kontaktnih točk za „MSP in okolje“**, ki jih določijo države članice. Člani mreže bodo na letnih srečanjih spremljali izvajanje programa, izmenjevali znanje in izkušnje ter Komisiji predlagali smernice za prihodnje pobude na tem področju.

Komisija je zavezana izvajanju programa. „Izboljšanje okoljske uspešnosti in učinkovitosti MSP“ je tudi del prednostnih nalog „moderne politike za MSP za rast in zaposlovanje“. Komisija poziva države članice, Svet in Evropski parlament, da:

- program in spodbudijo njegovo hitro izvajanje z nacionalnimi izvedbenimi načrti;

---

²⁶ Tako na primer 70 % francoskih MSP priznava, da imajo nič ali malo informacij o obstoječih okoljskih orodjih (EMS, energetske certifikate, davčne spodbude itn.) [ADEME, 6. februar 2007] in 95 % MSP Združenega kraljestva želi več informacij/navodil glede okoljskih zadev [SME-nvironment 2005, agencija za okolje].

²⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_en.htm.

- do leta 2010 predvidijo prvo oceno, ki jo bo Komisija skupaj z državami članicami izvedla o izvajanju programa, vključno s podrobnimi informacijami o sprejetih podpornih ukrepih za skladnost s predpisi, podatki o prispevku MSP k okoljskim problemom, podatki o stopnji skladnosti MSP z okoljsko zakonodajo in priporočili za prihodnje ukrepe.